

»SLOVENEK« volja
je pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
na celo leto naprej . . . K 240—
na pol leta 120—
na četrť leta 60—
na en mesec 20—
Za izdajstvo celoletno K 41/2.

== Sobotna izdaja: ==
Za celo leto K 40—
za izdajstvo 55—

SLOVENEK

==== Inzerati: ====
Enostopen pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
na enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izkrombi
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kaptlarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nevrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kaptlarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 29.511, bozn.-ucro. 7583.

Za avtonomno slovensko moderno Ljubljano!

Včeraj dopoldne je bil v veliki dvorani hotela »Union« sijajno obiskan shod SLS. Dvorana in galerije so bile nabito polne zavednih volilcev SLS. Shodu je predsedoval nosilec kandidatne liste za volitve v ljubljanski občinski svet gosp. Ogrin.

Viharno in z velikim navdušenjem pozdravljen je prvi govoril predsednik Jugoslovanskega kluba, posl. dr. Anton Korofec, ki je po kratkem uvodu izvajal:

Ljudska stranka za avtonomijo in svobodo občin.

Gotovo je, da temu nihče oporekati ne more, tudi iz nasprotnega tabora ne, da bomo pri volitvah, ki se bodo vršile za naše občine, izšli pristaši ljudske stranke kot najmočnejša stranka. Ravnotako je tudi gotovo, da bo kot najslabša stranka izšla iz tega boja demokratska stranka. Nam dviga to zopet pogum do novih bojev in novega življenja. Nasprotno pa jemlje našim nasprotnikom pogum do novih bojev. »Samostojna kmetijska stranka«, ki so jo imenovali stranko bodočnosti, je tudi začela propadati tako da bosta umrla oče in sin, ker sta delala proti svobodi, proti svojemu slovenskemu ljudstvu. To je dokaz, kako hitro se je dvignil zdravi čut našega ljudstva. Nikdar, odkar obstoja politična zgodovina, ni slovensko ljudstvo nihče tako hitro in grdo ogoljufal, kakor so jo naši samostojni. Oni so prodali, komaj so prišli venkaj iz Slovenije, pravice slovenskega ljudstva in čisto ime slovenskega naroda. Prodali so oboje za skledo leče. Slovenska kmetijska stranka in demokratska stranka gresta tudi sedaj v volilno borbo za občine. Tukaj v Sloveniji pišejo in govore, kako hočejo dati najširšo svobodo našim občinam. Tako delajo v Sloveniji, tamkaj pa, kjer se delajo temelji usode naših občin, je njihovo življenje in delovanje povsem drugačno. Vi veste, da se sedaj dela ustava in v tej ustavi se morajo zajamčiti tudi pravice občin, okrajev in eventualno tudi pravice pokrajin. Človek bi mislil, da bi naši nasprotniki samostojni in demokrati, ako že nočejo imeti pokrajin, dali tem večjo svobodo občinam in okrajem, ker jo odrekajo oblastem, oziroma pokrajinam. Naša stranka je zahtevala ne samo pred volilci, temveč je zahtevala tudi tam, kjer se dela ustava, da se mora dati občinam najširša svoboda, kolikor mogoče obsežna avtonomija, zmožnost za popolno življenje v gospodarskem in socialnem oziru. Mi hočemo, da je občina temelj naše države, da ustvari blagor vseh državljanov. Radi tega zahtevamo, da mora biti v občini gospodar narod, ki tamkaj prebiva. Zato zahtevamo, da se že v ustavi določi, da ne bo okrnjena svoboda in avtonomija naših občin. Toda niti liberalci, niti samostojni nočejo pristati na to, da bi bila svoboda in avtonomija naših občin zajamčena že v ustavi. Oni to odklanjajo in oni nočejo teh garancij dati, akoravno so bile že v stari srbski ustavi dana jamstva za svobodo in avtonomijo občin. Zakaj nočejo tega, vprašam? Vem samo to, da je mnogim demokratom, zlasti iz Hrvatske, vzor občina, kjer narod ne vlada, nego beraci. Jaz se bojim, da hočejo tudi naši demokrati in samostojni uvesti pri naših občinah avtonomijo, v kateri ne bo imelo ljudstvo nobene besede, kjer bo župan le od vlade imenovan uradnik in kjer občina ne bo drugo, kakor ekspozitura vlade ter pismo noša za sodne in politične oblasti. To je njihov vzor. Zato se bojim, da hočejo pristriči tudi svobodo in samoupravo naših občin.

Demokratska stranka proti bodočnosti Ljubljane.

Najbolj drzno pa se mi zdi, ko pridem sedaj iz Beograda domov in čitam nasprotno liste ter vidim, da se govori o napredku Ljubljane, kakor si ga zamišljajo naši de-

mokrati in samostojni. Različna peresa iz demokratskega tabora nam sedaj v glasilu »Jadranske banke« — omenim le, da ima »Jadranska banka« poleg demokratskega glasila tudi še socialnodemokratsko glasilo — pišejo, da se bo Ljubljana, ako bomo izvolili demokratsko stranko, razvila, da bo postala taka, kakršne je svet še ni videl. To je drzno radi tega, ker v istem hipu, ko govore o bodočnosti Ljubljane, delajo v Beogradu na to, da pade na nič malega okrožnega mesta. Vsi veste, da dela demokratska stranka v zvezi s samostojni na to, da postaneta Ljubljana in Zagreb, glavno mesto bratskega hrvatskega naroda, majhni mesti, ki ne bosta mogla ne živeti ne umreti. Jaz odločno poudarjam, da niti malo ne govorim iz lokalnega patriotizma, temveč da govorim iz srca in radi ljubezni napram slovenskemu ljudstvu, ako naglašam, da more to ljudstvo napredovati in imeti glavno mesto, ki ga bo vredno. Mi vemo, da mora imeti slovensko ljudstvo središče našega gospodarskega, kulturnega in političnega življenja v skupni točki. Mi vsi moramo delati za to, ako hočemo, da bo naš narod napredoval. Hočemo, da bo Ljubljana naše slovenske Atene, vsled česar moramo delati vsi na to, da ostane Slovenija kot celota, ker samo tedaj imamo zajamčen razvoj napredku in obstanku Ljubljane, katera ji vsi Slovenci iz srca želimo. (Živahno odobravanje.) Znamenje velikega moralnega propada je, ako se največ ljudi, pred katere smejo priti demokrati in samostojni in pred katerimi smejo govoriti o nekaki lepi bodočnosti Ljubljane. Kdor je proti avtonomiji Slovenije, kdor hoče razkosati slovensko zemljo na oblasti, sreze in okruge, ta ne more ljubiti Ljubljane in ne želi, da bodi Ljubljana središče slovenskega naroda. Ako bi bila takozvana klerikalna stranka tako nazadnjaška, kakor se riše, ako bi bila proti vsakemu napredku, potem bi bilo od nas razumljivo, ako bi ne hoteli, da se ne razvije naše vseučilišče, da se ne razvijejo naši kulturni zavodi. Potem bi bilo to razumljivo. Toda mi se ne bojimo nobenih visokih šol in zavodov. Slabo bi bilo za našo katoliško vero, ako bi se bala kakega vseučilišča. Na drugi strani pa smo dovolj širokega pogleda, da se veselimo vsakega napredka, kjerkoli ga vidimo. (Burno odobravanje.) Radi tega se nismo upirali, da pridejo kulturni zavodi v srce Slovenije, v Ljubljano, nasprotno smo gledali vedno na to, da postane faktilčno naše kulturno, politično in gospodarsko središče.

Liberalna stranka razkosuje Slovenijo.

Toda mi nimamo samo te točke v svojem programu. Vi veste, da bo naša stranka v občinskem zastopstvu skrbela tudi za druge zadeve, za kulturo, za higijeno, za življenjske in stanovanjske potrebe. Mi smo stranka nove dobe. Mi razumemo, kaj potrebuje ljudstvo, ki dela. Zato je naš program modern, ker donasa svetu to, kar pričakuje od nas. Kakor imamo svoj program, tako imamo tudi zmožnost, hrabrost in pogum, da ta program povsod izvedemo. In izvedli ga bomo tudi v našem ljubljanskem občinskem svetu. Rekel sem že, da naši nasprotniki demokrati in samostojni nočejo ničesar dobrega Ljubljani, ker hočejo, da bi Ljubljana postala le središče majhne oblasti, t. j. zmanjšanih pokrajin. Toda ne samo to, oni hočejo še več. Oni ne razkosavajo samo za bodoče Slovenije, oni hočejo tudi, da bodi Slovenija prvi zajec, na katerem naj bi preizkušali svoje centralistične metode. Vi tega morebiti še ne veste, ker je to šele dogodek zadnjih dni. Toda prvo, kar bo izvršenega na priporočilo naših demokratov in samostojnih, bo razdelitev naše Slovenije na več pokrajin, kakor hitro bo sprejeta ustava. Oni si samo še niso edini, kako bi Slovenijo razdelili, da bi obdržali vsaj nekoliko upa-

nja na bodoče uspehe v svoji politiki. Toda mislim, da jim v Sloveniji ne bo bodočnost nikdar cvetela. Naša Slovenija ne bo samo razkosana na več delov, v njej se bodo takoj tudi uvedli srezi in novi okraji po vsej naši zemlji. To se pravi, da se bo pričelo razkosavanje starih političnih okrajev ter ustvarjanje novih samo zato, da bo ljudstvo še bolj vznemirjeno in da bo imelo nova pota in nove pritožbe. Oni hočejo, da naj ostane slovensko ljudstvo nezadovoljno in delajo z vsemi silami na to. Dobro si to zapomnite, da hočejo uporabiti Slovenijo za ono deželo, v kateri hočejo najprej preizkusiti centralizem. To je čisto gotovo. Zato se naša pokrajinska vlada tudi še ni izpopolnila in naši samostojni še danes niso v njej, ker jih vedno tolažijo, da itak ne bo dolgo obstajala, ker bo po ustavi Slovenija razkosana in tako tudi ne mislimo, da bi imela kako avtonomijo, kar ve vsakdo, ki je čital poročila iz ustavotvorne skupščine. Ta je tudi videl, da nam je eden glavnih voditeljev radikalne stranke zaklical, da je prepozno, in da je drugi voditelj radikalne stranke dr. Velizar Janković rekel, da potrebuje Srbija žrtev in da je treba v to svrhu, da žrtvujejo Slovenci in Hrvati avtonomijo. To je usoda, do katere so nam demokrati in samostojni pomagali. Mislim, da je v tem pršašnju zaključena debata, če ne pride kaj nepričakovanega. Mi za sedaj avtonomije ne do- bimo.

Mi bomo nadaljevali boj za samoupravo Slovenije do zmagovitega konca!

Jaz razumem, ako so Srbi proti avtonomiji, akoravno ni to državniško modro in pametno, ako ne gledajo na dobrobit vse države, ampak samo na svoje pleme. Vendar je v tem nekoliko samozavesti. Ako pa naši domači nasprotniki ne zahtevajo drugega, kakor da se razkosa Slovenija, ni v tem nobene pametne samozavesti, temveč samo nekaj bolestrnega, nekaj nespametnega. Če pogledamo delovanje stranke, za katero stoji naša liberalna inteligenca, potem se začudeni vprašujemo, kaj pravzaprav delajo v ustavotvorni skupščini, kak program imajo demokrati in samostojni. Mislim, da ne boste dobili koga, ki bi drugače povedal, kakor jaz. Oni imajo samo dve točki, to je, pobiti samostojnost Slovenije in pobiti samoupravo. To je višek njihove modrosti, katero hočejo v sedanjih zgodovinskih časih uresničiti v ustavotvorni skupščini. To je ono, kar pošilja naša liberalna inteligenca v Beograd. Sramovati se moramo, da se je ravno naša inteligenca tako daleč spozabila. (Klici: Tako je!) Sramovati se mora tega ves naš slovenski narod. Mi sicer avtonomije ne bomo sedaj dobili, toda dobili jo bomo, če ne danes, pa jutri. To pa radi tega, ker Slovenci niti najmanj nismo voljni opustiti borbe za samostojnost slovenskega in hrvatskega plemena. (Burno odobravanje.) Mi moramo zaklicati srbskim politikom, da vodijo jako nespametno in jako nedržavniško politiko. Zaklicati jim moramo, da vodijo tako politiko, da vlada v Sloveniji stranka, ki je prišla do treh mandatov samo po milosti ostankov. Ta stranka tudi določuje spodaj ono, kar je treba dati Sloveniji. Manjšina treh ostankov hoče diktirati svojo voljo vsemu slovenskemu narodu. Ravnotako hočejo diktirati tudi hrvatskemu narodu, ki je poslal v skupščino ljudi, kateri nočejo ničesar vedeti o kaki hegemoniji tretjega plemena in kateri so istotako za popolno ravnopravnost. Jako nemoderno je tudi, ako mislijo Srbi, da so oni Hrvati, ki so jih izvolili Srbi sami, predstavniki hrvatskega ljudstva. Oni so predstavniki, izvoljeni samo po volji Srbov in izdajajo svoj narod ravnotako kakor naši liberalci in samostojni. Sedaj gre politika tem tokom. Kdor ni za centralizem, je anti-državen element. Mi smo to državo ustva-

rili, mi je hočemo tudi čuvati, toda urediti jo hočemo tako, kakor je naša volja in kakor mislimo po našem prepričanju, da je najboljša. (Burno dolgotrajno odobravanje.) Med nami ni protidržavnih elementov. Pač pa poznamo dva veleizdajnika, ki sta rekla, ko so došli k njima deputacije, da bi se pritožile, naj gredo drugam, ako niso zadovoljni v naši državi. To sta bila dr. Vesnić in Pašić, ki sta naše ljudi nagnala v druge države. Ako je kdo veleizdajalec, potem sta v prvi vrsti ta dva, ki bi hotela razkosati našo državo in nas izročiti našim sovražnikom. Če je potrebna kakšna obznana, potem je potrebna proti tema dvema! Mi Hrvati in Slovenci s to centralistično ustavo ne bomo zadovoljni. Akotudi bo ustava sprejeta, boj ne bo končan, ampak se bo šele začel. (Viharno dolgotrajno odobravanje.) Jako se moti oni, ki misli, da bo z 211 glasovi za ustavo boj končan in da ne bo treba potem več misliti na ustavno vprašanje. Takoj se bo pričela nova borba za izpremembo ustave, ker se mi počutimo nesrečne, ako se nam oktobra ustava, ako se ne doseže sporazum, in ravnotako se čutijo nesrečne tudi Hrvati. Zato bomo z njimi šli skupno v boj za izpremembo naše ustave. Pridružili se nam bodo gotovo tudi nekateri Srbi. In četudi se tuintam morebiti vidi, kakor da bi Hrvati ali mi Slovenci imeli kako drugo taktiko v politiki ali kako drugo pot, naj bo vsak Hrvat in Slovenec prepričan, da imajo njihove stranke, ki imajo tuintam različno taktiko, eden in isti cilj: svobode in ravnopravnosti slovenskega naroda, svobode našega Zagreba in Ljubljane.

Jaz sem govoril sedaj o Hrvatih in Slovincih, prepričan pa sem, da ne bosta stala v tej borbi samo dva brata, ampak da se jima bo pridružil tudi tretji. Prepričan sem, da Stojan Protič ne bo ostal sam, temveč da se bo postoterial. Ko pride čas, bomo prečrtali ono, kar so unesli v ustavo naši demokrati in samostojni ter bomo dali našemu hrvatskemu in slovenskemu ljudstvu svobodo in ravnopravnost v naši državi. (Burno odobravanje.) To je zgodovinsko vprašanje. In ko je ležal slovenski lovec in mesar klerikalnega zmaja na smrtni postelji, je poklical k sebi svojega sina, ki se ga je sramoval, in mu rekel: »Dragi sin! Moji dnevi so šteti in prosim te, da prevzameš nalogo, ki sem jo vršil in da ti nadalje ubijaš klerikalnega zmaja. Izročam ti vse, kar imam. Bodi večji popojedec. Jaz ti vse zapuščam.« Sin pa je odgovoril: »Ker mi hočeš dati vse, kar imam, pomisli samo na to, da sem prišel na svet že bolan, poln neiskrenosti in nepoštenosti ter napak. Radi tega se tudi mene prijema bolezen, ki je vrgla tebe ob tla in ki te bo popolnoma pokopala.« In tedaj je vzdihnil slovenski mesar in lovec kakor tudi njegov sin in oba sta milo zaplakala. Potem pa pride pika in konec . . . (Smeh in burno odobravanje.) In naša Slovenska Ljudska Stranka, ki so jo tolikokrat že hoteli pokopati, je bila polna življenja in je postajala vedno trdnejša. Dan na dan postaja krepkejša in bolj moderna. Zato vemo mi že sedaj, kak bo izid teh občinskih volitev. Več kot eno tretjino občin smo že dobili brez boja. (Viharno odobravanje.) Za to sijajno zmago pa pridejo druge še sijajnejše. Naša zdrava Slovenska Ljudska Stranka bo zmagala tudi pri bodočih volitvah v Ljubljani. Slovenska Ljudska Stranka naj živi!

Govoru dr. Korošca je sledilo viharno in dolgotrajno odobravanje ter živio-klici.

Za tem je nastopil poslanec dr. Gosar, ki je med živahnim odobravanjem izvajal:

Volitve v občinske odbore so zelo važne in zato je potrebno, da si malo pred očimo pred temi volitvami, kakaj tu gre. Zlasti so te volitve važne v tem slučaju, ker gre za to, da pokažemo svojo resno in odločno voljo, da zahtevamo, da se mora- jo dati občinam kar najširše samoupravne

Strojna industrija v Sloveniji.

Po prevratu je poleg domačega podjetja Kmetlije & Zabkar za našo strojno industrijo prišlo v poštev še prejšnje nemško podjetje G. Tönnies in nemško podjetje A. Samassa. Nacionalizacija teh dveh podjetij je bila hitro prevedena in po združitvi vseh treh strojnih tovarn je nastala velika delniška družba »Strojne tovarne in livarne d. d.«.

Da so »Strojne tovarne in livarne d. d.« prva strojna tovarna v Jugoslaviji, ni treba posebej omeniti. Strojna industrija pri nas na jugu ni bila nikdar razvita in v agrarni državi, kakor je Jugoslavija, je naravno, da se mora visoko stoječa industrija kot je strojna, pokazati šele ko so razvite druge industrijske panoge. Vkljub temu, da je Jugoslavija poljedelska država, pa mora imeti svojo strojno industrijo, da ne kupuje po nepotrebnem v inozemstvu, kar si izdeluje lahko sama.

Velikanski gozdovi Slovenije in Bosne nam garantirajo uspešen izvoz lesa in lesenih izdelkov. Številne žage, katere že obstoje in katere še vedno nastajajo, morajo imeti svoje stroje za obdelovanje

lesa. Tudi finejše lesne izdelke, predvsem pohištvo, mora tako bogata dežela lesa, kot je Jugoslavija, v velikih množinah izdelovati, ne samo za se, temveč tudi za inozemstvo. Vse te tvornice potrebujejo posebne stroje in te stroje si mora Jugoslavija izdelovati sama. To prvo nalogo je prevzela takoj domača slovenska tovarna in postavila izdelovanje strojev za obdelovanje lesa, torej žag, krožnih in tračnih, polnojarmenikov, venecijank, skobelnikov, strojev za špičenje lesenih cvetkov, cepilnih strojev, brusilnih strojev itd. na svoj program.

Žage leže navadno ob vodah, katere jih ženejo s pomočjo vodnih koles in turbin. Tudi mlinska industrija, ki v poljedelski državi mora prevzeti važno nalogo, potrebuje vodna kolesa in turbine. Za to so si »Strojne tovarne in livarne« postavile kot drugo važno nalogo izvršitev vodnih koles in turbin, potem pa tudi celotnih mlinskih naprav.

Lesna in mlinska industrija potrebuje v svojih delavnicah povsod transmisijske dele za prenos gonilne sile od lokomobil, vodnih koles ali turbin do onega stroja, ki dela, torej do žage ali mlina. Vse te mlinske dele, osi, tečaje, jermence, sklopnice itd. izdelujejo »Strojne tovarne in livarne« v svoji posebni delavnici. Pri tem niso navezane nikakor na inozemstvo, ker vlivajo vse železne in kovinske dele v svojih lastnih železo-livarnah in kovino-livarnah. Za vse te izdelke so se tovarne specializirale tako, da bolj in bolj izpopolnjuje svoje delo, da jim je mogoče, da bolj in bolj znižujejo cene strojev in transmisijskih delov.

En važen del kovinske livarne je staroznana zvonolivarna, ki je posebno v zadnjem času vsled svojih izbornih izdelkov zaslovela v celi Jugoslaviji. Med vojno je Avstrija oropala naše cerkve tako, da imajo zvoniki večinoma samo po en zvon. Dolgo let bo preteklo, predno hode vsaka cerkev opremljena z vsemi potrebnimi zvonovi. Zvonovi, katere izdelujejo »Strojne tovarne in livarne« iz najfinejšega bronu, so se že v prvih dveh letih obstoja domačega podjetja razširili v celi Jugoslaviji. V Beogradu, v Banatu, na Hrvatskem, pred vsem pa v Sloveniji so številne cerkve dobile nove zvonove. Vsi odjemalci so tako zadovoljni s temi domačimi prvovrstnimi izdelki, da povsod odklanjajo železne zvonove, ki so se tu in tam pojavili kot vojno nadomestilo. Velika diferenca v ceni med železnimi in bronastimi zvonovi nikakor ne oškoduje za velikanski razloček med zvonjenjem bronastega in med zvonjenjem železnega zvona.

Vsled velike potrebe naših cerkva so »Strojne tovarne in livarne d. d.« pričele izdelati veliko novo zvonolivarno, katere bo 3- do 4-krat večje množine zvonov izvrševala, kot dosedanja zvonolivarna. Ze vsled tega se bo cena zvonov znižala, vrhuteč pa je upati, da bodo kovine še nadalje padale v ceni tako, da bode v doglednem času mogoče vsaki cerkvi namestiti zgubo pri »Strojnih tovarnah in livarnah«. Država je pripoznala že vse uspešno delo domače zvonolivarne s tem, da je nastavila veliko zaščitno carino za zvonove. »Strojne tovarne in livarne« stoje po vsem tem s celim svojim delavnim programom na stališču narodne potrebe in bodo brez dvoma v nekaj letih lahko zadostile vsem potrebam strojnih izdelkov Jugoslavije.

Kovinska tovarna podjetja ima še eno važno nalogo, to je, da preskrbuje Jugoslavijo s potrebnimi armaturami, pred vsem naše železnice, ki imajo velikansko potrebo. Da se mora pod takimi razmerami narodno podjetje v najkrajšem času razviti do velikega obrata, je naravno in pri tem ga bodo brez dvoma podpirali narodni kapital in naradni de'arvi, bodisi oni, ki konstruirajo stroje, bodisi oni, ki v delavnicah pri strožnicah služijo vsakdanji kruh.

Za dvakratno objavo v jednu se računa 3 kron.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v jednu se računa 3 kron.)

BARVNI TRAKOVI, CRNILA.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 3

FOTOGRAFSKI ATELJEJE:
Grabec Franjo, Miklošičeva c. 6.

JAVNA SKLADIŠČA
»Balkan«, L. Ljublj. javno sklad., Dunajska c. 33. (Tel. 366.)

KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.

Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KNJIGARNE
Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo.

KNJIGOVEZNICE
Knjigovoznica K. T. D., Kopitarjeva ulica št. 6.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.

LEKARNE
»Pri Mariji Pomačaj«, Reslj. c. 1.

MEHANIČNA DELAVNICA
za pisalne stroje.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

MODNI SALONI
Götzl Marija, Zidovska ul. 8 in 7.

MODNI SALON ZA OBLEKE:
Rodič Zdenka, Gradišče 8/B, I. n

PISALNI STROJI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

RAZMNOŽEV. APARATI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

ŠPEDIJSKA PODJETJA
»Balkan«, Dunaj. c. 33. (Tel. 366.)
Über F. & A., Selenburgova ulica 4. (Tel. 117.)

SOBNO SLIKARSTVO
Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.
Zuran Martin, Mestni trg 12.

STAVBENA PODJETJA
Bren Pavel, mestni stavbenik, Novo mesto—Gradac.

Treo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10.
Jakob Vodopivec, Zagorje ob Savi.

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.
Pakiž Ivan, Stari trg št. 20.

TRGOV. Z DEZN. IN SOLNEN.
Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.
Erjavec & Turk pri »zlati lopati«, Valvazorjev trg št. 7.
Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 21.
ZALOGA POHIŠTVA.
F. Fajdiča sin, Sv. Petra cesta 17.

ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Kuharico

samostojno gospodinj. sprejme »Uradniška menza« v Dol. Lendavi, Prekmurje. Plača po dogovoru. Poštni stroški se poravnajo.

Mlinsko kolo

novi, 31 konjskih sil, premer 5 m, širokost 2 m kakor tudi k temu pripadajoč gonilni deli, se ceno proda. »BISTRA« valčni mlin, Domžale.

Stanovanje na Gosposvetski cesti obstoječe iz 2 sob in pritlikin, se zamenja za enako. Naslov pove uprava Slovensca pod št. 1493.

Organisti v večjem kraju zasedenega ozemlja želi spremeniti svoje službeno mesto. Zmožen je voditi tudi večje zборе in orkestre. Ponudbe pod »Organist« na upravnistvo Slovensca.

2 dvojna valjčka za mlin kompletna s stolom vred, 330 mm dolgoti, rabljena, v dobrem stanju ima napredaj »BISTRA« valjčki mila, Domžale.

Štiri milijone kron

zadene v najbolj srečnem slučaju Igralec Državne Razredne Loterije.

Premijo 320.000.— kron

v tretjem razredu in premijo v četrtem razredu

400.000.— kron

sta zadeli srečki, kupljeni pri

Zadružni Gospodarski banki.

Novo žrebanje

se vrši od 12. maja do 2. junija. Kdor je doslej igral, a še ni zadeli, mora zamenjati srečke 4. razreda za nove srečke 5. razreda do 7. maja Nova srečka stane kolikor stara: cela K 192, polovica K 96, četrtinka K 48, osminka K 24. — Kdor še ni igral, a hoče igrati v petem razredu, mora plačati srečke vseh petih razredov, torej petkratni iznos.

Zadnja prilika!

Nekaj srečk ima še na razpolago

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v LJUBLJANI, Dunajska cesta 38/1.

Inserirajte v „Slovencu“!

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-Cekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrižajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nsprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kakli denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Vabilo

na subskripcijo novih delnic

Strojnih tovarn in livarn d. d., Ljubljana.

Dovoljujemo si Vam naznaniti, da je upravni svet sklenil na podlagi pooblastila občnega zbora provesti zvišanje delniške glavnice

od K 10,000.000.— na K 15,000.000.—,

z izdajo 12.500 novih delnic po K 400.— nom.

v skupnem znesku K 5,000.000.—

katero glavnico se bo porabilo v prvi vrsti za zgradbo nove zvonarne in sploh za razširitev obrata.

Občnemu zboru se bode predlagala za l. 1920 7% dividenda, kar dokazuje primerno rentabiliteto v podjetje naloženega kapitala.

Javna subskripcija se vrši pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi treh starih po eno novo delnico po K 600.— telquel, ki se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.
 2. Novi delničarji dobe delnice po K 850.— telquel, ki se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.
 3. Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1921 ter opremljene s kuponom za leto 1921.
 4. Subskripcija se vrši od 15. do 25. aprila 1921, in sicer pri:
 - a) Jadranski banki, i. s. pri podružnicah: Ljubljana, Kranj, Celje, Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Split;
 - b) Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani ter pri podružnicah Ptuj in Brežice;
 - c) Zadružni zvezi v Ljubljani;
 - d) Zadružnih zvonarnah v Ljubljani, župnišče Sv. Jakoba.
 5. Za nedodeljene delnice vplačani zneski se povrnejo subskribentom takoj po izvršeni dodelitvi brez obresti.
- Reparticijo delnic si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1921.

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

Vinko Majdič, l. r., predsednik.